

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

علوم قرآنی

تفاوت تفسیر و تأویل

جلسه ۲۸

استاد رفعتی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

تفاوت تفسیر و تأویل

تفسیر به معنای پرده برداری و رفع ابهام است و کلام را واضح و روشن بیان می کند ولی تأویل به معنای بازگشت به اصل است.

کلام زمانی که به مرحله بیان برسد، تفسیر گفته می شود و گاهی تأویل به معنای بازگشت معنی به فعل می باشد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

معنای تأویل در نزد مفسرین

۱. عبارتی که دو معنا دارد و حمل لفظ به معنای ظاهری آن. (مرحوم طبرسی)
۲. برگرداندن لفظ به معنایی که از ظاهر آن دور تر است به علت ثبوت دلیل محکمی بر آن معنی. (متقدمین)

۳. تأویل به معنای بطن قرآن می باشد که معنای قرآن در آن وجود دارد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

معنای تأویل در قرآن کریم

در بیان نام صادق علیه السلام

۱. به معنی تفسیر و تبیین
۲. به معنی عاقبت و بازگشت
۳. به معنی امری که از آن خبر داده شده
۴. به معنی اسرار و حکمت کارها

❖ آیا تأویل درباره قرآن جایز است یا خیر؟

اگر تأویل به معنای برگرداندن معنا به یک لفظ باشد جایز است و در حقیقت معنای تبیین و تفسیر است.

اگر تأویل به معنای برگرداندن لفظ به معنای غیر ظاهر باشد به دو وجه تقسیم می شود:

الف: وجود قرینه؛ در این صورت با وجود قرائن می تواند تأویل صورت گیرد.

ب: عدم وجود قرینه؛ در این صورت تفسیر به رأی رخ می دهد.

معیار شناخت تفسیر معتبر

۱. مفسر دارای شرایط تفسیر قرآن باشد.
۲. روش صحیح در تفسیر به کار گرفته شود.
۳. تفسیر با سنت قطعی در تضاد نباشد.